

Młodzież: raczej przed telewizorem lub komputerem niż na boisku

INFORMACJA PRASOWA

Aż 36,5 proc. śląskiej młodzieży uprawia sport najwyżej 1-2 razy w tygodniu przez godzinę, a 9,9 proc. deklaruje, że nie uprawia żadnej aktywności fizycznej. Za to dwie godziny lub więcej w każdy dzień powszedni ogląda telewizję 61,6 proc. uczniów a 81,7 proc. w sobotę i niedzielę – wynika z badania ankietowego przeprowadzonego przez Instytut Matki i Dziecka wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W naszym województwie koordynatorem badań było Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach.

Badaczy interesowało ile czasu młodzież poświęca na ruch fizyczny - pytano o zajęcia w ciągu ostatnich 7 dni trwające minimum 60 min. (w tym zajęcia WF). Tylko dla 20,4 proc. górnośląskiej młodzieży uprawianie sportu jest czynnością codzienną i nawykiem - deklarują aktywność fizyczną przez 5-7 dni w tygodniu, natomiast 33,2 proc. uprawia sport 3-4 razy w tygodniu. Jednak aż 36,5 proc. ma do czynienia ze sportem najwyżej 1-2 razy w tygodniu, a 9,9 proc. deklaruje, że nie uprawia żadnej aktywności fizycznej.

Tymczasem dużo wolnego czasu pochłania telewizja. Przed telewizorem w każdy dzień powszedni 2 godziny dziennie i więcej spędza 61,6 proc. badanych. Natomiast w soboty i niedziele 2 i więcej godzin spędza z TV 81,7 proc. uczniów. Z kolei 19,4 proc. uczniów deklaruje, że w tygodniu ogląda telewizję tylko godzinę dziennie, a 12,5 – pół godziny dziennie. W weekendy zaś 8,8 proc. – tylko godzinę, zaś 4,7 – pół godziny przeznaczają na TV. Tylko 6,5 proc. badanych deklaruje, że w ogóle w dni powszednie nie ogląda telewizji, a 4,8 twierdzi, że nie ogląda TV także w weekendy.

Dużo czasu pochłania też komputer (gry komputerowe; e-mail, czaty, serfowanie po Internecie). Największa grupa w dni powszednie, bo 21, 5 proc. młodzieży, deklaruje spędzanie przed komputerem 2 godzin dziennie. Największa grupa w weekendy – 16,5 proc. spędza z komputerem 4 godziny dziennie.

Jednocześnie 1 godzinę i więcej (nawet 7 godzin) w dni powszednie spędza na pracy i zabawie z komputerem 73,4 proc. młodzieży a w weekendy jest to 82,5 proc. Rekordziści, którzy spędzają z komputerem 7 godzin dziennie to w dni powszednie 5,5 proc. badanych a w weekendy – 13,5 proc. Natomiast 15,6 proc. badanych w odniesieniu do dni powszednich i 11,7 proc. (weekendy) twierdzi, że w ogóle nie korzysta z komputera. Tylko pół godziny dziennie w dni powszednie spędza z komputerem 11 proc. uczniów a w weekendy – 5,8 proc.

Badaczy interesowało też używanie przez młodzież tytoniu, alkoholu i narkotyków. Aż 26,4 proc. górnośląskich uczniów na co dzień pali papierosy. Jednocześnie 5,5 proc. pali co najmniej raz w tygodniu a 7 proc. – rzadziej niż raz w tygodniu. Deklaruje, że nie pali wcale 61,1 proc. uczniów.

Jednocześnie 73,3 proc. deklaruje, że próbowało w przeszłości palić. Najwięcej uczniów sięgnęło po pierwszego papierosa w wieku 13-16 lat (69,1 proc.), ale aż 13,5 proc. twierdzi, że zapalili gdy mieli 10 i mniej lat a 11,2 proc. – kiedy mieli 11-12 lat. Do wieku 17 i więcej lat czekało ze spróbowaniem palenia tylko 6,2 proc. uczniów.

Aż 15,5 proc. młodzieży po raz pierwszy piło w wieku lat 10 lub nawet mniej. W wieku 11-12 lat zetknęło się z alkoholem 15,3 proc., w wieku 13 lat – 14,7 proc. Najczęściej po raz pierwszy po alkohol sięgano w wieku 14 i 15 lat – 38,4 proc. uczniów (po 19,2 proc. w obu grupach wiekowych). Mając 16 lat alkoholu spróbowało 12,9 proc. Tylko w przypadku 3,2 proc. inicjacja alkoholowa nastąpiła w wieku 17 i więcej lat.

Z badań wynika, że od 13 roku życia wyraźnie zwiększa się liczba osób, która miała do czynienia z upojeniem alkoholowym. W wieku 10 i mniej lat upiło się pierwszy raz 2,1 proc., 5,4 proc. upiło się w wieku 11-12 lat, ale w wieku 13 lat już 10 proc., w wieku 14 – 16,9 proc., 15 lat – 24 proc., 16 lat – 25,3 proc. oraz 17 i więcej lat – 16,3 proc.

Najczęściej używanym narkotykiem tak w województwie śląskim jak i całej Polsce pozostaje Marihuana. Zetknęło się z nią przynajmniej raz w życiu 53,8 proc. uczniów (w przypadku Ecstasy jest to 12,3 proc. a Amfetaminy – 19,2 proc.). W ciągu ostatnich 12 miesięcy 41,4 proc. deklaruje, że używało Marihuany przynajmniej raz, w tym 21,5 proc. mówi, że używało narkotyku 3 lub więcej razy.

W badani odpowiadali także na pytanie o poziom zadowolenia z życia. – Swoje odpowiedzi zaznaczali na skali od 0 (życie najgorsze jakie może być) do 10 (życie najlepsze jakie może być). Aż 54,5 proc. badanych jest w bardzo wysokim i wysokim stopniu zadowolonych ze swojego życia (12,5 proc. wybrało w skali punkty 9-10, a 42,0 proc. – 7-8). Niezadowolonych i w niskim stopniu zadowolonych ze swojego życia jest 6,5 proc. młodzieży (wybory w skali 0-3), w średnim stopniu zadowolonych jest 39,0 proc. badanych (wybory w skali 4-6).

W pełni akceptuje swój wygląd 16,2 proc. badanych („wyglądam bardzo dobrze”). 44,2 uważa, iż wygląda dobrze a 31,4 – przeciętnie. Natomiast 4,9 proc. twierdzi, że nie wygląda dobrze a 3,3 proc. – uważa nawet, że źle.

Zadowolonych ze swojej wagi jest 41,9 proc. ankietowanych. Aż 34 proc. twierdzi, że ma nadwagę (27,4 odpowiada – jestem trochę za gruby, 6,6 – zdecydowanie za gruby). Natomiast 24,1 proc. skarży się na to, że są zbyt szczupli (17,9 – trochę za szczupli, 6,2 – zdecydowanie za szczupli).

– Te liczby muszą skłaniać do refleksji. W sytuacji, gdy rodzice mają coraz mniej czasu dla swoich dzieci, te albo spędzają czas przed telewizorem albo przed komputerem – mówi Ryszard Majer, dyrektor Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego. – Do tego oferta instytucji publicznych: placówek oświatowych, kulturalnych sportowych jest, szczególnie w małych środowiskach, jest nadal niewystarczająca, lub nie trafia w potrzeby młodych. Nuda popycha młodzież do eksperymentów z alkoholem i narkotykami, a wielu nie poprzestaje na eksperymentach. Kluczem do rozwiązania istniejących problemów musi być rodzina, silna otwarta na potrzeby jej najmniejszych przedstawicieli, ale też aktywna w środowisku, współpracująca ze szkołą, organizacjami pozarządowymi i instytucjami z najbliższego otoczenia. Samorządy lokalne muszą podjąć takie działania, które pozwolą na przełamanie stereotypów w podejściu do najmłodszych obywateli, może czasami warto byłoby zapytać samych młodych ludzi, czego im brakuje, jak chcieliby spędzać wolny czas. Może wówczas będziemy mieli szansę na zdrowsze pokolenie – dodaje Ryszard Majer.

Badanie „Zdrowie subiektywne oraz zadowolenie z życia i zachowania zdrowotne uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Polsce w kontekście czynników psychospołecznych i ekonomicznych”

przeprowadzono w 2005 r. w ośmiu wybranych losowo województwach. Badanych wytypowano metodą losowania zespołowego (jednostką losowania była klasa). Wylosowano 130 klas różnych typów szkół (licea ogólnokształcące, licea profilowane lub zawodowe, technika i zasadnicze szkoły zawodowe). Ogółem przebadano 3123 osoby.

Więcej informacji: Dział Organizacji i Współpracy z Nadzorem Merytorycznym w Ochronie Zdrowia ŚCZP (tel. 253-04-26, wew. 125, 132)

ŚCZP Katowice, 9 sierpnia 2006 r.

Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego

Ul. Dworcowa 17, 40-012 Katowice, Tel. centrali (32) 253-04-26 do 28, Fax 253-04-27
(Informacja Prasowa Nr 5/2006)